

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. lapkričio 25 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bublienės (kolegijos pirmininkė), Artūro Driuko ir Egidijos Tamošiūnienės,

susipažinusi su 2021 m. lapkričio 18 d. paduotu **atsakovės R. S.** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. rugsėjo 21 d. sprendimo peržiūrėjimo ir prašymu stabdyti skundžiamo sprendimo vykdymą,

n u s t a t ė :

Skundžiamu Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. rugsėjo 21 d. sprendimu panaikintas Vilniaus regiono apylinkės teismo 2021 m. balandžio 15 d. sprendimas ir ieškinyis tenkintas – pripažinta negaliojančia išlaikymo iki gyvos galvos sutartis, kuria atsakovei perleistas butas, taikyta restitucija, gražinant butą.

Kasaciniu skundu atsakovė prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. rugsėjo 21 d. sprendimą ir palikti galioti Vilniaus regiono apylinkės teismo 2021 m. balandžio 15 d. sprendimą.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346](#) straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346](#) straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347](#) straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346](#) straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346](#) straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346](#) straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskūstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Pirmą kartą paduotą kasacinį skundą atsisakyta priimti atrankos kolegijos 2021 m. spalio 18 d. nutartimi Nr. DOK-5377 dėl to, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346](#) straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus.

Paduotas naujas kasacinis skundas grindžiamas ne vien tais argumentais, kurie jau išdėstyti pirmą kartą pateiktame skunde, dėl kurio jau pateikė vertinimą atrankos kolegija, atsisakydama priimti. Paduotame naujame skunde išdėstyti nauji argumentai dėl materialiosios teisės normų pažeidimo skundžiamame teismo sprendime, t. y. kad teismas netinkamai taikė normas, jog pagal išlaikymo iki gyvos galvos sutartį teisė gauti išlaikymą yra nepaveldima ([CK 5.1](#) straipsnio 3 dalis), taip pat sandorio negaliojimą dėl jį sudariusio asmens negalėjimo suprasti veiksmų reikšmės ar juos valdyti ([CK 1.89](#) straipsnis). Ieškovas, būdamas testamentinis paveldėtojas, nepaveldėjo teisių iš išlaikymo iki gyvos galvos sutarties. Asmuo nepaveldi teisių iš šios rūšies sutarčių (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. spalio 25 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-511/2013](#)). Sprendžiant klausimą, ar asmuo galėjo sandorio sudarymo metu suvokti veiksmus ar juos valdyti, būtina atsižvelgti į asmens būseną sandorio sudarymo metu (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2005 m. spalio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-451/2005, 2012 m. spalio 31 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-434/2012](#)). Apeliacinės instancijos teismas sprendime tokių duomenų neįvertino, taip pat nevertino, ar ginčo sandoris naudingas, pagrįstas palikėjai, ar priešingai, žalingas. Be to, siekiant nugręžti sandorį kaip sudarytą savo veiksmų reikšmės negalėjusio suprasti ar jų valdyti asmens, turi būti nustatyta medicininis ir juridinis kriterijų sutaptis (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 3 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-190/2013](#)). Byloje nenustatytas juridinis kriterijus, kad palikėja ginčo sutarties sudarymo metu negalėjo suprasti savo veiksmų reikšmės ar jų valdyti.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, kasacinio teismo praktika, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai nepatvirtina [CPK 346](#) straipsnio 2 dalyje nustatytų kriterijų kasacijai. Kasaciniame skunde neužtenka vien tik nurodyti, kad teismas pažeidė teisės normas, šiuos teiginius būtina pagrįsti kasacijos pagrindą atskleidžiančiais teisiniais argumentais, o šiuo atveju kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, jog egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Kasacinio skundo argumentais apie nukrypimą nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos nepagrindžiamas nurodomos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ryšys su skundžiamu teismo sprendimu bei nepagrindžiama, kad bylą išnagrinėjęs teismas nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos.

Dėl nurodytų priežasčių konstatuotina, kad kasacinis skundas neatitinka [CPK 346](#) straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350](#) straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai). Atsisakius priimti kasacinį skundą, nenagrinėjamas prašymas stabdyti skundžiamo sprendimo vykdymą.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Danguolė Bublienė

Artūras Driukas

Egidija Tamošiūnienė